

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକନାଟ୍ୟ / ଲୋକନୃତ୍ୟ : ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ

PASCHIMA ODISHARA LOKANATYA / LOKANRUTYA

EKA ADDHYAYANA

ସ୍ନାତକ ଉପାଧି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଗବେଷକା

ଇନ୍ଦୁମତି କିସାନ

ରୋଲ ନମ୍ବର:- S02619ODI026

Expert-

ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶକା

ଶୁଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟାଞ୍ଜଳି ମାଝୀ

ଅଧ୍ୟାପିକା , ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଗୋକୁଳ-ପାର୍ବତୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଡ଼ରା,

ସମ୍ବଲପୁର

୨୦୨୧ - ୨୨

ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି

ମୁଁ ଭଦ୍ରମତି ବିସ୍ତାନ, +୩ ଶେଷବର୍ଷ କଳା (ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ମାନ) ଗୋକୁଳ-ପାର୍ବତୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି କରୁଛି ଯେ "ପଣ୍ଡିତ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକନାଟ୍ୟ/ଲୋକନୃତ୍ୟ : ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ " ପ୍ରକଳ୍ପଟି ମୋର ଏକକ ଗବେଷଣାର ପଳଶ୍ରୁତି ଅଟେ । ଆମର ସମ୍ମାନସଦା ଅଧ୍ୟାପିକା ଶୁଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟାଞ୍ଜଳି ମାଝୀ କି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଓ ଦିଗଦର୍ଶନ ରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଅଛି । ଏହା କୌଣସି ପତ୍ର ପତ୍ରିକାରେ ଇତିପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଭଦ୍ରମତି ବିସ୍ତାନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

ହୋତା ନଂ- ୧୦୧୬/୧୦୦୧୦୧୬

ତ୍ୱରିତସ୍ୱାକ୍ଷର ନଂ- ୧୧୫୦୭/୧୧

ସ୍ଥାନ :- କୁଟୁରା

ତାରିଖ :- ୧୮/୦୭/୨୦୨୨

ପ୍ରମାଣପତ୍ର

ସ୍ନାତକ ଉପାଧି ନିମିତ୍ତ ଇନ୍ଦୁମତି ବିଦ୍ୟାନ, +୩ ଶେଷବର୍ଷ କଳା (ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ମାନ),
ରୋଲ ନମ୍ବର S02619ODI026 କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ " ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକନାଟ୍ୟ /
ଲୋକନୃତ୍ୟ : ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ " ତାଙ୍କର ମୌଳିକ ସୃଷ୍ଟି । ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୟାସ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ସେ ଏହି ନିବନ୍ଧକୁ ମୋର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କ୍ରମେ ଉପସ୍ଥାପନ
କରିଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ତାଙ୍କପାଇଁ ଉଚ୍ଚତର ଗବେଷଣାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମାଝି
ମାର୍ଗ ଦର୍ଶକା କ ସ୍ଥାନର

(ଶୁଣ୍ଢୀ ପ୍ରିୟାଞ୍ଜଳି ମାଝୀ)

ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଗୋକୁଳ-ପାର୍ବତୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଡ଼ରା,

ସମ୍ବଲପୁର

ସ୍ଥାନ :- କୁଡ଼ରା

ତାରିଖ :- ୧୮.୭.୨୦୨୨ମସିହା

:- ସ୍ତବ୍ଧ ଶବ୍ଦ :-

“ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୋତାବଳୀ / ଶ୍ରୋତାବଳୀ : ଗୋଟିଏ ଲେଖକ ”

ଉପକ୍ରମ :-

- ୧) ପ୍ରଥମ ଲେଖକ :- ଶ୍ରୋତାବଳୀ / ଶ୍ରୋତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧ (୧-୩)
- ୨) ଦ୍ୱିତୀୟ ଲେଖକ :- ଶ୍ରୋତାବଳୀ / ଶ୍ରୋତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୋତାବଳୀ (୪-୮)
- ୩) ତୃତୀୟ ଲେଖକ :- ଶ୍ରୋତାବଳୀ / ଶ୍ରୋତାବଳୀ ଲେଖକଙ୍କ ଶ୍ରୋତାବଳୀ (୯-୩୦)

ଉପସଂହାର :-

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହି ସ୍ତବ୍ଧ :-

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ :-

ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବାଣ୍ଟିବା ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକସ୍ତର ଓ ଲୋକନାୟକ
ଭକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର । ମାତୃଭାଷା ଓ ମନୋରଞ୍ଜନୀ ଭାବେ ଯିଏ ପଢ଼ିଲେ ତାହା
ଥାଏ । ଯିଏ ଲୋକସ୍ତର ଗୁଡ଼ିକ ଯିଏ ପଢ଼ିଲେ ତାହା ମାନବ ଓ
ପଞ୍ଚାୟତିରାସ ହେଉଥାଏ । ସରଳ ଶୈଳୀର ଯାହାରେ କେତେକ ସ୍ତର
ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ପଞ୍ଚାୟତିରାସ ଲେଖାଯାଇଛି । ଲୋକସ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଚି
ଉପାଦାନ । ଯେ କେତେକ ସମୟରେ ଯିଏ ପଢ଼ି ଉପାଦାନ । ନାୟକ କୁ
ଲୋକ ନାୟକ ହେଉଥାଏ । ଲୋକ ନାୟକର ଲକ୍ଷଣମାନ ଓ ଯେଉଁଠି
ସମୟରେ ଯିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ଉପରେ ।

ଉଦାହରଣ :-

ଯିଏ ବିବରଣୀରେ ବାଣ୍ଟିବା ଓଡ଼ିଶା ଓ ଲୋକସ୍ତର ଓ ଲୋକନାୟକ
କୁ ଲୋକଲୋଚନ କୁ ଲାଗିବ । ଯେ ସ୍ତର ଓ ଲୋକନାୟକ ।

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ପ୍ରଣାଳୀ :-

ଯିଏ ବିବରଣୀ କୁ ଗୁଣାତ୍ମକ ପ୍ରାଣାଳୀରେ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଲେଖି ।

ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରଣାଳୀ :-

ଯିଏ ବିବରଣୀ ଉପରେ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ପ୍ରାଣାଳୀ
ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଲେଖାଯାଇଛି ।

ପୁର୍କାର୍ଯ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା :-

ଡିକ୍ଟର ଗ୍ରାଜେନି — “କୋହାଲ୍ୟର ଲାଦିକାସ୍ୟ କୋକିସଂସ୍କୃତି”
ଏହି ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରେ ପଞ୍ଜିନ ଡିକ୍ଟିନା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ନାମକ ୨ ସଂସ୍କୃତି
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗ୍ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗ୍ରେ ଲାକୋଟିନା କହାଯାଉଥିବା ଦେଖାଯାଏ ଗ୍ରେ
ମିଳେ ।

ଏମିତି ଡିକ୍ଟିନା — “ପଞ୍ଜିନ ଡିକ୍ଟିନା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ପଞ୍ଜିନା ଗ୍ରେ
“କୋକିସଂସ୍କୃତି” ।” ଏହି ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରେ ପଞ୍ଜିନ ଡିକ୍ଟିନା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି,
ଡାକି କୋକିସଂସ୍କୃତି ଗ୍ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗ୍ରେ ଲାକୋଟିନା କହାଯାଉଥିବା
୨ ଛାପାଯାଇଛି ।

ଡିକ୍ଟର ଗ୍ରାଜେନି — “କୋହାଲ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା କଥା” । ଏହି ପୁସ୍ତକ
ଗ୍ରେ ଡିକ୍ଟିନା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି କଥା ଗ୍ରେ କହାଯାଉଛି ।

ଲ୍ୟାଲ୍ୟାଲ୍ୟା ଗ୍ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗ୍ରେ ପଞ୍ଜିନ :-

ପ୍ରଥମ ଲ୍ୟାଲ୍ୟାଲ୍ୟା ଗ୍ରେ ପଞ୍ଜିନ ଡିକ୍ଟିନା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ଡିକୋକି ନାମକ ୨
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗ୍ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗ୍ରେ କହାଯାଉଛି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଲ୍ୟାଲ୍ୟାଲ୍ୟା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି
ଗ୍ରେ କହାଯାଉଛି ।

ତୃତୀୟ ଲ୍ୟାଲ୍ୟାଲ୍ୟା ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ଗ୍ରେ ନାମକ ୨ ଲ୍ୟାଲ୍ୟାଲ୍ୟା
ଗ୍ରେ କୋକିସଂସ୍କୃତି ଗ୍ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗ୍ରେ କହାଯାଉଛି ।

[illegible]

ସମାଧିକୃତ ପଞ୍ଚ ସ୍ତବ :-

- ① ଗୋସ୍ୱାମୀ, ଡକ୍ଟର ଭ୍ରାତା ଜୁମାର - "ଭ୍ରାତୃମଣ୍ଡଳ ସମ୍ମାନିତ ଲେଖା"
ମୋ ସଂ - ୧୯୭୪, ଲକ୍ଷ୍ମିକା, ଭୁ. - ୪ ।
- ② ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ନାମାମୁନି (ସଂ) - "ନାମାମୁନି" - ଭ୍ରାତୃମଣ୍ଡଳ;
ଭ୍ର - ଡକ୍ଟରା ସାହିତ୍ୟ ଲେଖକମାନଙ୍କ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୮ ଟା ଆଧାର,
ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ - ୧୯୮୩ ।
- ③ ନାମ, ଡକ୍ଟର ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର - "ଲୋକନାମା ଲେଖକମାନଙ୍କ
ଲେଖକମାନଙ୍କ" ଲେଖକ ଲେଖକମାନଙ୍କ, ଲେଖକ ଲେଖକମାନଙ୍କ,
ଲେଖକ; ମୋ ଭ୍ରାତୃମଣ୍ଡଳ - ୧୯୮୩; ଭୁ. ୧୧ ।
- ④ ନାମ, ଡକ୍ଟର ଦେବୀକା ଜୁମାର - ଡକ୍ଟରା ଲୋକ ନାମାମୁନି;
ଶ୍ରୀମତୀ ନାମାମୁନି, ଲେଖକମାନଙ୍କ, ଲେଖକ, ମୋ ଭ୍ରାତୃମଣ୍ଡଳ -
୧୯୮୩; ଭୁ. ୧୫ ।